

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25.—

seobvezne

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 38.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova a.

Račun pri pošti, čekov
zavodu št. 11.842.

Ker nam ni pravočasno dospela nova pošiljka časopisnega papirja, smo žal primorani opustiti danes in v torek običajno prilogo in izdati tudi nedeljsko številko v manjšem obsegu kakor smo nameravali. Prosimo cenjene naročnike oprostjenja; odškodovali jih bomo zato v prihodnjih dneh.

Ljubljana, 24. avgusta.

Na predvečer katoliškega shoda so nocoj v Ljubljani uprizorili njegovi deleženci z godbo na čelu politične demonstracije z očitnim namenom, da izvedejo med mirnim meščanstvom konflikte. Katoliški demonstranti niso le dajali duška zadoščenju, da sedi pod klerikalno kuratelo na stolu ljubljanskega župana socialdemokrat dr. Perič ter kričali: «Živela katoliška (id est: klerikalna) Ljubljana», marveč so svoje demonstracije naprili tudi proti svojim političnim nasprotnikom s tem, da so izživali ljubljansko prebivalstvo in hujkali proti njemu, češ: «Doli z liberalci!»

Vsi argumenti klerikalnih voditeljev in klerikalnega časopisja, s katerimi se je do danes dokazovalo, da je katoliški shod nepolitična prireditev, so bili nocoj najkrepkeje dementirani s politično demonstracijo udeležencev samih. Ne samo to! Nocojšnje klerikalne demonstracije na predvečer katoliškega shoda potrjujejo tudi, da ni bil katoliški shod prirejen morda zato, ker bi bil katoličizem v naši državi v nevarnosti, marveč zato, da uprži njim klerikalna stranka novo ofenzivo v podkrepitev svojih političnih stremilj.

V naši državi je ustavno zajamčena enakopravnost in svoboda vseh veroizpovedi. Ni torej nikakršnega vzroka za nastop, kakor je potreben le v slučaju boja. To tem manj, ker pravoslavna cerkev ne pozna ne propagande, ne verske nestrpnosti. Namišljeni strahovi ne morejo biti povod resni akcij. Če pa ni povoda za obrambo, je katoliški shod nepotreben, razven, kaj ima značaj iz trte izvirne ofenzive.

Smatramo za svojo dolžnost resno svariti pred vsako konfesionalno ofenzivo. Taka namera bi skali mir v državi in državopravnim sporom bi dodala še verski spor. Tak boj je zlasti v mladi državi odveč in potratna moči in celo opasen obstoj države.

Mj pa gremo v svarilnem apelu še dalje. Slovenci so katoliki. Časi verskih notranjih revolucij in velikih prememb so precej minuli. V tem miru je le še ena opasnost, nastala vsled novih zmot cerkve, zmot, ki spominjajo na srednjeveške metode.

Ta zmot obstoji v nauku, da je apostolsko svetčenstvo razumeti v smislu, da sme in mora voditi boj za verske smotre s posvetnimi sredstvi, in obratno, da zasleduje duhovščina čisto posveto program svojega gospodstva politične, kulturne in celo gospodarske narave nad vsa okolico in to vrhu tega še z zlorabo verskih sredstev.

V tem najhujšem stanju zmote se nabaja oficijelni katoličizem pri nas. Pastirska pisma za izid volitev, molitev za kandidate SLS, izpostavljanje sv. hostije, agitacija s Srce Jezusovim za strankarski boj, pridigovanje za zmago ene stranke, za vstop v društva te stranke, pritisk v spovednici, ob krstu, ob smrti, na romanjih, odzemanje denarja pod pretvezo nagrade na onem svetu, zalezovanje dedščin pod to obljubo, zbirke denarja z verskimi grožnjami. Vse to in še mnogo, mnogo več je današnje stanje katoličizma v Sloveniji.

Ves narod bi bil s slovensko duhovščino, ako bi možato izjavila, da si zlorabljanje vere v posvetne cilje ne da več ukazovati. S takim korakom bi svečenstvo na mah utrdilo vse ono, kar nekateri menijo, da je v nevarnosti. Boj, ki jemlje toliko moči, bi odpadel, mesto njega bi se rodilo mogočno skupno delo.

Ako bi bil katoliški shod res to, kar bi moral za Slovence biti, bi se moral najti vsaj en apostol, ki bi zaklical: Nazaj k veri in miru! Nazaj, duhovščina, v cerkev! Proč od strasti za posvetno močjo in bogastvom! Roke proč od verskih svetinj v strankarskem boju!

Bojimo se, da takega moža ne bo. V tej bojazni nas potrjuje tudi današnji predvečer katoliškega shoda, ki je končal z vse obsodbe vrednimi političnimi demonstracijami.

Ljubljanski meščani dosedaj niso drugega zagrešili kot da so blagohotno ustrezali vsestranskemu mololedovanju za gostoljubna dejanja ter celo bili voljni, da delajo klerikalnim procesijam štafajo.

Italijanski ultimaf v reškem vprašanju

MUSSOLINI ZAHTEVA ODLOČITEV ŠE TA MESEC. — POLITIČNO UPRAVO REKE NAJ DOBI ITALIJA. — BAROŠU IN DELTI SE MORAMO ODREČI. — GROŽNJA Z OPOVEDJO RAPALLSKE POGODBE.

Rim, 24. avgusta r. Italijansko-jugoslovanska pogajanja so prišla na kritično točko. Mussolini je 8. avgusta, potem senatorja Quartierija, predsednika italijanske delegacije v paritetni komisiji, izročil jugoslovenski delegaciji memorandum, v katerem italijanska vlada izjavlja, da se ne strinja s zavlačevanjem rešitve reškega vprašanja s strani jugoslovenske delegacije. Memorandum naglašja, da je italijanska vlada s izpraznitvijo tretje cene v Dalmaciji in s hitro izvršitvijo jadranskega sporazuma pokazala svoje dobro voljo, vsled česar obžaluje postopanje jugoslovenske vlade, ki neprestano zavlačuje definitivno reguliranje še nerešenih problemov. Mussolini naznanja koncem memoranda, da bo primoran, pridržati si popolno svobodo akcije, ako do 31. avgusta ne pride do sporazuma o reškem vprašanju.

«Messaggero» piše, da jugoslovenski odgovor na Mussolinijev memorandum sicer še ni prišel, verjetno pa se že opaja nervoznost v jugoslovenskih časopisih. Italijanska vlada je za svoj usodopolni korak zaprosila odobrenje prijateljskih veleposlani in ga je tudi dobila.

Pod svobodno akcijo, ki jo omenja Mussolini v svojem memorandumu je mogoče razumeti samo aneksijo Reke s predhodno opovedjo rapallske pogodbe.

Italijanski minimalni predlogi za rešitev reškega vprašanja, kakor so navedeni v Mussolinijevem memorandumu, obsegajo štiri glavne točke:

- 1.) reško vlado prevzame paritetna komisija;
- 2.) paritetna komisija izroči politično in administrativno upravo Reke italijanski vladi;
- 3.) paritetna komisija upravlja železnico po skupnem konsorciju;
- 4.) luka Baroš in Delta prideta pod jugoslovensko suvereniteto, ostaneta pa 99 let nerazrešljivi del korpusa mesta Reke.

«Messaggero» pripominja, da je pričakovati, da jugoslovenska vlada ne bo prevzela nase težke odgovornosti prekinjenja pogajanj z Italijo. Italijanska vlada je prepričana, da bo jugoslovenska vlada sprejela vse te pogoje.

Italijanski memorandum je izzval v Rimu veliko senzacijo. Čeprav se je že dolgo govorilo, da hoče italijanska vlada z energično gesto rešiti reško vprašanje, vendar je vlada o tem molčala, da olajša umik jugoslovenski delegaciji. Italija je pred objavo tega memoranda obvestila prijateljske vlade, vsled česar so italijanski politični krogi prepričani, da bo potovanje jugoslovenskih delegatov v Pariz brezuspešno. Iz vsega se vidi jasno, da je italijanska vlada na jako spreten način izrabila trenutno politično situacijo tako v inozemstvu kakor tudi v Jugoslaviji, da izžili svoje želje. Vsa znamenja kažejo, da je ta korak italijanske vlade tudi v zvezi s potovanjem dr. Beneša v Rim, ker se v merodajnih italijanskih krogih misli, da je hotel dr. Beneš inkoristiti svoj vpliv v prid Jugoslavije. Kak odgovor bo dala jugoslovenska vlada na Mussolinijev memorandum, še ni znano, čeprav se govori, da je Jugoslavija že sprejela Mussolinijeve pogoje.

PRED ODLOČITVIJO NAŠE VLADE. Beograd, 24. avgusta r. «Politika» piše: V reških pogajanjih je nastopila zadnja faza, ki bo nedvomno najtežavnejša. Pred 10 dnevi so bile seje paritetne komisije prekinjene in se bodo nadaljevale, ko dobe delegacije nove instrukcije. Naš poslanik v Rim Antonijević in predsednik naše delegacije dr. Rybář sta v Aix les Bains poročala Pašiću in Ninčiču o položaju. Dr. Ninčič pride jutri v Beograd in bo na seji vlade poročal o zadnjih italijanskih predlogih glede statuta reške države, na kar bodo sklenjena nova navodila za našo delegacijo v Rimu.

URADNI ITALIJANSKI KOMENTAR.

Rim, 24. avgusta j. «Agenzia Stefani» označuje vest «Messaggera» o ultimatu italijanske vlade Jugoslaviji glede reškega vprašanja kot pretirano. Mussolinijev memorandum paritetni komisiji vsebuje samo poziv, naj delegati do konca avgusta končajo svoje delo. Šel jugoslovanske delegacije v paritetni komisiji dr. Rybář se je danes vrnil v Rim in je imel že razgovor s predsednikom italijanske delegacije senatorjem Quartierjem. «Giornale d'Italia» poroča, da bo dr. Rybář odgovoril na italijanske predloge s protipredlogi jugoslovanske vlade, ki se nanašajo posebno na baroško luk in Delto. Čeprav vlada v gotovih krogih neka napetost, se da vendar reči, da je sporazum virtualno skoraj sklenjen. V ostalem prevladuje v vseh krogih delegatov nazor, da do preloma na konferenci ne bo prišlo.

POVRATEK MUSSOLINIJA V RIM.

Rim, 24. avgusta j. Mussolini se vrne v pondeljek zvečer iz krajšega dopusta zopet v Rim. V torek bo imel razgovor s češkoslovanskim zunanjim ministrom dr. Benešem.

ODHOD DR. BENEŠA V RIM.

Praga, 24. avgusta j. Češkoslovanski zunanji minister dr. Beneš odpotuje jutri v Italijo.

Klerikalna izzivanja v Ljubljani

DEMONSTRACIJE NA PREDVEČER KATOLIŠKEGA SHODA.

Ljubljana, 24. avgusta. Danes so pričeli prihajati v Ljubljano v večjem številu prvi udeleženci katoliškega shoda. Zvečer so udeleženci, ki so hodili po mestu z godbo, priredili demonstracije proti naprednemu prebivalstvu Ljubljane. Tako je bilo v «Zvezdi», kjer je prišlo vsled klerikalnega izzivanja do protidemonstracij, ki so malone končale z dejanskim razračunavanjem.

Do zelo burnih demonstracij je prišlo tudi poleg «Uniona» pred katoliškim akademskim domom, kjer je v imenu občine pozdravljali katoliške dijake podžupan dr. Stanovnik. Kaj je govoril o tem nimamo poročila, le to vemo, da je takoj nato začela zbrana množica izzivati in demonstrirati. Vpili so: «Živela katoliška Ljubljana!», «Doli z liberalci!» itd. Pred uredništvom «Jutra» so si klerikalci dajali duška s klici: «Doli z Jutrom!»

Demonstracij je napravil konec dež, ki je vročevrtno izzivače razgnal na vse strani. — Danes so bile večje množice udeležencev tudi na Brezjah. Vendar pa je njih število mnogo manjše, kakor je bilo najavljeno, tako da so morali prireditelji par že naročenih posebnih vlakov zopet odpovedati. Kakor je podoba, bo sploh udeležba na shodu precej manjša, kakor so jo napovedovali.

Vlada in katoliški kongres v Ljubljani.

Beograd, 24. avgusta. p. Nocoj je odpotoval na Bled prometni minister Velizar Janković, da poroča kralju o situaciji, nakar bo odpotoval v Ljubljano, da prisostvuje v imenu vlade katoliškemu shodu, ki se ga udeleži tudi minister ver dr. Janjić.

KONVENCIJA O JUŽNI ŽELEZNICI.

Beograd, 24. avgusta. u. Početkom prihodnjega tedna se sestanejo v Rimu delegati Italije, Avstrije in naše kraljevine na konferenco, kjer se bo predložila ratifikacija sporazuma, sklenjenega v Rimu v vprašanju južne železnice. Sporazum se bo uveljavil meseca decembra.

ATENTAT NA POSLANCA SPAHA?

Sarajevo, 24. avgusta. p. Svoči ob 7. zvečer, je poslanec Spaho odšel iz gostilne Samek v spremstvu dveh prijateljev v muslimansko udruženje Eklamar. Pet minut po njihovem prihodu je v njihovi bližini eksplodirala bomba z zelo močno detonacijo. K sreči ni bil nihče ranjen. Vsled silnega zračnega pritiska so se razsule vse šipe. Trdi se, da je atentat izvršil neki Uroš Stojanović. Policija vrši preiskavo, material na se drži v tajnosti.

Angleška lekcija Radiću

ANGLIJA SE NE OGREVA ZA REPUBLIKANIZEM IN SE NOČE VMEŠAVATI V NAŠE NOTRANJE ZADEVE.

London, 24. avgusta. r. «Near East» piše v številki od 23. t. m. o Radićevem bivanju v Londonu in pravi nato: Radić ne more pričakovati velike koristi od svojega poseta v Angliji. Angleško javno mnenje ima sicer simpatije za blažji centralistični sistem, kakor je predviden v sedanji ustavi kraljevine SHS., toda na drugi strani angleško javno mnenje nima simpatij za republikanizem, niti potrpljenja za intransigentno politiko, ki se poslužuje jadikovanja in pretiranega jezika ter zahteva nemogoče, mesto da poizkuša

pametno sporazum. Radićevi pristaši bodo odločili, ali je Radićeva odsotnost koristna za njihovo stvar ali ne. Morda upajo, da se bo ta vpliv povečal z ustvarjanjem osebnih zvez med Radićem in britansko vlado. Ta kombinacije je treba odločno razčistiti, ker se Britanija ne želi vmešavati v notranjo politiko kraljevine SHS. V njenem interesu je, da kraljevina SHS sama izgladi politična nesoglasja in doseže stvarno edinstvo ter da začne z gospodarskim napredkom.

Kancler Stresemann o rešitvi reparacijskega vprašanja

FRANCIJA NAJ OMOGOČI NEMČIJI GOSPODARSKO DIHANJE.

Berlin, 24. avgusta. s. Državni kancelar Stresemann je imel danes o priliki banketa Zveze industrijec in trgovcev velik politični govor, v katerem se je bavil s francoskimi zahtevami glede rešitve reparacijskega problema in z nemškimi notranje-političnim položajem. Izjavil je med drugim:

Notranja sanacija je predpogoj za uspešno udeleževanje na zunanje-političnem polju. Vlada namerava v to svrhu ustanoviti devizni fond in izdati še razne druge prisilne ukrepe. Nemčija nikakor ni sama povzročila katastrofe svoje valute in vidi v izjavah angleške vlade praktično rešitev reparacijskega vprašanja. Tudi francoski ministrski predsednik je označil praktično rešitev reparacijskega problema za cilj svoje politike. Kot pozitivno zastavnino zahteva francoska vlada garancijo nemških železnic in vseh gospodarstva, poleg kontrole nad nemškimi carinskimi dohodki. Če ima francoska vlada resne namene, dobiti po potezu moratorija za nemške davke pozitivne garancije, potem bo mogoče priti do sporazuma. Vendar pa Nemčija začne sasedbe ruhrskega ozemlja in prilastitve Porenja, njegovih železnic, posameznih rudnikov in drugih posestev ne more smatrati za podlago rešitve v reparacijskem vprašanju. Vprašanje nemškega Porenja ni vprašanje kompromisov, temveč življenja. Šprejel sem z zadoščenjem izjavo francoskega ministrskega predsednika in vlada, da ne zasleduje političnih ciljev in da se ne bavi s aneksijskimi mi-

slimi. S to izjavo pa se predložena rešitev ne da združiti, če se ne odstranijo obe točki gospodarskega značaja, ki bosta odprli pot za praktično rešitev. Nemčija mora le upati, da se bo našel sporazum med zavezniki in nato z Nemčijo, ki bo ugodil upravičenim zahtevam upnikov in obenem omogočil razvoj Nemčije.

VSEBINA BELGIJSKEGA ODGOVORA ANGLIJI.

Pariz, 24. avgusta. s. Belgijska vlada odgovarja v svojem odgovoru Angliji najprej na argumente angleškega zunanjega ministra glede prioritete reparacij in ključa o razdelitvi, kakor je bil določen v Spaaji. V nadaljnjem dokazuje nota, da je Anglija prejela od Nemčije ravno tako visoke vsote kot Belgija na podlagi svojih predprav. Nota ponavlja za vnaševanje konkretnih odgovorov s strani Nemčije in poudarja, da se strinja glede zakonitosti ruhrske zasedbe s francoskim stališčem. Končno razvija belgijska vlada v svojem odgovoru lasten reparacijski načrt, ki bi mogel služiti za podlago interministerijalnih pogajanj.

SESTANEK ZAVEZNIŠKIH MINISTRSKIH PREDSEDNIKOV.

Pariz, 24. avgusta. j. V francoskih vladnih krogih računajo z možnostjo, da bo prišlo tekom prihodnjega meseca do sestanka med Poincarajem, Baldwinom in belgijskim ministrskim predsednikom. Poudarjajo pa, da v tem pogledu dosedaj še ni ničesar sklenjeno.

UKINJENE CARINE.

Beograd, 24. avgusta. p. Ministrski svet je sklenil, da se ukine carina na ovce, koze, bivole, teleta, ovne, jagnjeta in česenj.

POŠTNA KONVENCIJA Z GRŠKO.

Beograd, 24. avgusta. p. Danes je vlada poslala našem poslaniku v Atenah instrukcije radi zaključka pogajanj z Gršijo o poštni in brzojavni konvenciji.

RAZMEJITVENI SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO IN RUMUNIJO.

Beograd, 24. avgusta. p. Te dni se je dosegel definitivni sporazum glede določitve meje na suhem med Jugoslavijo in Rumunijo. Prihodnje dni se bo proučevalo vprašanje razmejitve na Donavi.

Inozemske borze

24. avgusta:
CURIH: Berlin 0.000125; New-York 513.50; London 25.22; Pariz 81.02; Milan 23.80; Praga 16.20; Budimpešta 0.08125; Bukarešta 2.55; Beograd 5.80; Sofija 4.70; Varšava 0.0023; Dunaj 0.0078.
TRST: Zagreb 24.12 do 24.20; Praga 68 do 69.50; Dunaj 0.0324 do 0.0328; Berlin 0.005 do 0.0055; Pariz 130.25 do 130.75; London 105.75 do 106; New-York 23.12 do 23.22; Curih 419 do 422.
DUNAJ: Beograd 733 do 737; Berlin 0.016 do 0.017; Budimpešta 3.85 do 3.95; Bukarešta 809 do 811; London 323.000 do 324.000; Milan 3048 do 3061; New-York 70.935 do 71.185; Pariz 3962 do 3968; Praga 2080 do 2090; Sofija 603 do 607; Varšava 0.90 do 0.91; Curih 12.815 do 12.865; valute: dolarji 70.560 do 70.960; lire 3025 do 3045; dinarji 724 do 730.
BERLIN: Dunaj 66.83; Milan 199.500; Praga 137.655; Pariz 261.345; New-York 4.688.250; Curih 842.887.50; Beograd 47.880.
LONDON: Beograd 425 do 455; Berlin 14.000.000 do 19.000.000; New-York 455 do 455.75; Praga 154 do 155; Dunaj 323.000 do 328.000.
NEW-YORK: Beograd 105.50; London 455.5; Pariz 508; Berlin 0.0022; Rim 431.50; Curih 18.07; Praga 294; Dunaj 0.1425; Budimpešta 0.56; Bukarešta 45.50.

Za zblizanje med Italijo in Jugoslavijo

Zagrebački «Obzor» od dne 22. avgusta prinaša dopis prof. Auselija Palmieri, urednika revije «L'Europa Orientale» v Rimu. V dopisu se prof. Palmieri bavi s splošnimi odnosi med našo državo in Italijo. Na potrebnost medsebojnega vzajemnega spoznavanja opozarja s sledečim člankom:

«Angleški listi soglašajo v sodbi, da je Italija danes pozorišče političnega poskusa, od katerega zavisi dober del usode Evrope. Ta eksperiment, ki se odigrava v deželi italijanskega naroda, zasluži posebno pozornost zlasti od strani Jugoslovancov, ki imajo z Italijo skupno mejo.

Dotaknimo se vprašanja odnosa med Jugoslovanci in Italijo ekstremisti, ki so prepričani, da vsa zunanja politika Jugoslavije obstoja v naganjanju Italiji ter v ustvarjanju zvez proti nam. Po drugi strani pa žive v Jugoslaviji taki, ki so tudi prepričani, da ima Italija enake namene s svoje strani. Neprestano se govori o italijanskem imperijalizmu, ki bi se hotel razširiti na račun Jugoslavije, Avstrije, Švice, Francije, Anglije. Govori se o Italiji, ki vrtika svoje prste v vse dogodka na Balkanu in v Orijentu, piše se o najbolj fantastičnih zvezah Italije s Bolgarijo, Madžarsko itd. Vsega tega takolimenovanega imperijalizma v italijanskih masah ni.

Bili so in še živijo poedinci, ki pod prevezo zgodovinskih tradicij revindicirajo ozemlje, katerega aneksija je za Italijo v pravem, političnem in mnogokrat tudi zgodovinskem pogledu nemogoča. Toda teorije razpaljenih glav niso nikoli teorije zdravega, praktičnega in pozitivnega naroda, kakor je narod italijanski. Resnica je, da v Italiji velike ljudske mase simpatizirajo z Jugoslavijo in s tem ji je treba računati tudi na drugi strani pri vzpostavljanju povoljnih odnosov in srčnem sporazumu med obema narodoma.

V resnici tudi ni vzrokov za napetost med Italijo in Jugoslavijo. Poslednji razlog, okupacija Dalmacije od strani Italijanov, je odstranjena. Preostaja le še majhen prostor na nekem niti italijanskem, niti jugoslovanskem ozemlju, ki predstavlja majhen diplomatski nesporazum med dvema narodoma. Toda kadar se odstrani tudi ta razlog, napetost lahko popolnoma izgine. Čemu torej v Jugoslaviji še vedno cvete nezaupljivost napram Italiji in čemu se veruje, da Italija goji neprijateljske namere proti jugoslovanskemu narodu? Mi običujemo Srbe zaradi njihovega trpljenjapolnega življenja med vojno, občudujemo njihovo junštvo. S Hrvači nas spajajo mnoge kulturne vezi že skozi stoletja, vezi, katere so še pojačale skupna religija, latinska kultura in vplivi italijanske misli na hrvatsko književnost. Tommaseo je bil sin Italije in Hrvatske. S Slovenci nas vežejo iste vezi verodostojne vanja in kulture; poleg tega pa so mnogi slovenski sinovi ostali tudi v politični sferi italijanstva.

Ne obstoje torej nikakršni historični razlogi, ki bi mogli podžigati večno mržnjo med plemeni, kakor je to n. pr. slučaj med Poljaki in Nemci. Razlogi, katere sem tu navedel, so globoko ukoreninjeni pri večini italijanskega ljudstva. Absurdno je zato govoriti o nekakšni mržnji med Italijani in Jugoslovanci. Morda prihaja do teh pojavov v omejeni coni. Povsod so sosedji več ali manj prepričljivi. Avstrija je preprijljivost celo podžigala. V veliki Italiji te mržnje ni in jaz se bom vedno trudil dokazati to resnico. Zeleti je samo, da preneha to stanje neoprimljivosti, ki je na potu skupnemu delu dveh narodov za napredek civilizacije.

Italija je bila vedno slavofilska. Morda je celo kaj skupnih točk med italijansko in slovensko dušo, kakor obstoji

antiteza med slovanskim in nemščim duhom. S temi duševnimi vzroki računam v nadi, da bo enkrat med dvema narodoma led prebit, s čemur bodo izginila vsa medsebojna nezaupanja.

Na koncu svojega članka objubljuje prof. Palmieri, da bo prihodnje napisal sestavek o italijanskem imperijalizmu, katerega bo z ozirom na njegove sestavne obdelal kot Italijan in slavofil.

Politične beležke

— Ljuba Davidović v južni Srbiji. V pondeljek odpotuje predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović v Skopje in Veles. Odtod se najbrž poda tudi v Kosovski Mitrovico, da prouči razmere po zadnjih krvavih dogodkih. Obiskal pa bo tudi Kruševac, Vranje in Leskovac in se skupno zdržal na potovanju okrog 15 dni.

— Demanti angleškega poslanika v Budimpešti. Blokaški listi priobčujejo vest iz Budimpešte, po kateri tamonjni angleški poslanik najodločneje demantira vsako pospeševanje Radičevega bega, osobito še to, da bi bil Radičev izdan angleški potni list. Ali je vest resnična ali ne, je vseeno, zanimivo je le, da se z njo blokaški listi sami točijo po zobeh. Zakaj angleški potni list g. Radičeva je bil doslej njihov glavni ponos in argument «Radičeve veldiplomatične misli».

— O volji naroda. V Srbiji in Črnogorji je veliko število analfabetov. Volilno pravico pa imajo tudi ti. Ali si morejo ustvariti lastno in vsaj približno pravilno sodbo o položaju? Od kod naj jemljejo svoje znanje? Kako naj pride do veljavne ljudske volje? Tako vprašuje večraški «Slovenec» in dodaja, da je politična vlada na množice volilcev lahek in uspešen, ker volilec ne pozna niti dolžb niti zakonov, ne zna reklamirati in se ne more upreti nasilju. — «Slovenec» izvajanja to pot niso tako napačna, vendar pa pozablja klerikalni organ, da je v Srbiji politična zavednost mnogo bolj razvita, kakor pri nas, ker so Srbi navajeni na lastno državno življenje. Ali pa so morda slovenski klerikalni volilci bolj politično šolani, ali oni sami reklamirajo, ali se sami zanimajo za programe strank, znajo ustavo in zakone na pamet in se upirajo stalni grožnji s hudičem in peklom? Ali lahko oni sami kontrolirajo, kar jim razni hujšakci natvežejo na shodih? Ali pismeni klerikalci lahko presodijo urbenosno čuvarje «Domoljuba» ter vso klerikalno demagogijo? Kar je «Slovenec» napisal za srbijanske volitve, velja tudi za Slovenijo. V obeh pokrajinah je takozvana «volja naroda» zelo, zelo krepko falsificirana vsled reakcionarnega pritiska.

Po svetu

— Narodne slavnosti na Madžarskem. V proslavo prvega madžarskega kralja Štefana so se v nedeljo dne 19. avgusta začele po celi Madžarski velike narodne slavnosti, katerim so prisostvovali vsi na Madžarskem živeči člani habsburške dinastije, upravitelj Horthy ter italijanski nemški in bolgarski poslaniki. Svečanosti so trajale dva dni ter ni mogel tem časom izšel noben list.

— Evharistični kongres v Vidnu. Ne le pri nas v Jugoslaviji, tudi v Italiji so klerikalci pridno na delu za razširjenje svoje ideje. Od 29. avgusta do 2. septembra se bo v Vidnu vršil evharistični kongres, na katerem bo zastopal papeža kardinal Bioletti. Kongresu bo prisostvovalo tudi 10 škofov.

— Nove italijanske pokrajine. Rimska vlada namerava v najkrajšem času imenovati Tarent in Spezjo za pokrajini. Krožijo glasovi, da bo imenovan za provinco tudi Bolcan na Tirolskem, in sicer da se to zgodi zaradi politične važnosti ozemlja, na katerem leži.

Prosveta

Mariborsko gledališče odprlo sezono dne 5. oktobra. Upravnik dr. Brendič je že angažiral ven operni ansambl in to prvotno, moč; zlasti se mu je posrečilo dobiti izvrstno sopranistko in baso. Letos namerava prirediti 15 opernih in 15 dramskih novitet. Opera ima v programu: Parma, Zlatorog; Puccini, Bohème; Humpalind, Janko in Metka; Verdi, Rigoletto; Bizet, Carmen; Puccini, Tosca; Smetsma, Poljub; Ipavec, Možicek; opereta: Heister, Umetniška kri; Kalmán, Silva; Lohar, Stambulski rož; iz lanskega repertoarja pa bodo ponovili Prodano nevesto, Hoffmannove pripovedke, Fausta in Traviato.

Prosvetna knjižnica «Kluba napred. akademikov v Celju». Občinstvo opozarjamo na 3. zvezek «Prosvetne knjižnice»: Dr. M. Dereani: «Zdravstvena vzgoja mladosti», ki jo najtopleje priporočamo vsem roditeljem in vzgojiteljem. Cena izvodu 3 Din. Izšel je tudi 4. zvezek: Dr. Voljavšek: «Solnce in zračne kopeli», ki obnavlja velenjstvo in zelo aktualno snov. Cena izvodu 2 Din. Knjižnice se dobijo v nadrobni razprodaji v trgovini Gorčar in Leskovšek v Celju, v večjih množinah pa pri «Klubu napred. sloven. akademikov v Celju», Narodni dom III.

Hermann Bahr v Zagrebu. Uprava zagrebskega gledališča je sklenila povodom 25-letnice hrvatske moderne drame prirediti revijo domačega in tujege gledališkega repertoarja pred 25 leti. Tedaj se je igral tudi neki komad Hermanna Bahra, ki je na hrvatske moderniste imel velik vpliv. Zaradi tega je gledališka uprava povabila Baha v Zagreb. Bahr, ki je letos slavil svojo 70-letnico, se je povabil prav rad odzval ter je naznanil, da pride osebo prisostvovati premijeri svoje igre. Porabil bo to priliko, da uvrsti zveze s Hrvatsko.

Sokolstvo

Sokol I. v Ljubljani. Oba prednjaška zbora in prireditveni odsek se sestanejo radi zaključnega poročila o gradbenih naredbenih (25. t. m.) ob 7. uri zvečer na Taboru. V isti namen se ob 8. uri vrši članski sestanek, na katerega so vabljeni vsi bratje in sestre.

Naraščajni dan mozirskega Sokola 19. t. m. je uspel vsestransko povoljno. K dobremu uspehu so pripomogli največ celjski in domači diletanti, brat načelnik, sestra načelnica ter v velikem številu došli gosti iz Soštanja. Braslav, Brlice in tukaj se nahajajoči letoviščniki. Tudi domači in okoliški obiskovalci je bilo precej veliko število navzočih. Hvala vsem. Zdravo!

Sport

Otvoritev jesenske nogometne sezone v Ljubljani. — V nedeljo, 26. t. m. ob 17. uri se vrši, kakor smo že poročali, na igrišču Ilirije pred drž. kolodvorom nogometna tekma med našim prvkom SK. Ilirijo in HSK. Concordia iz Zagreba. Predtem igra ob pol 16. uri juniorsko moštvo Ilirije proti SK. Slaviji. Z gostovanjem Concordie, ki je eden prvih klubov v državi, se odprvi pri nas na zelo uspešni način letošnja jesenska nogometna sezona. Concordia stoji na II. mestu prvenstvene tabele Zagrebskega nogom. podsaveza; njeno kvaliteto označuje najboljši zadnji trije prvenstveni rezultati proti dosedanjemu prvaku Haški (3 : 0, 2 : 1, 0 : 0) in izmed mednarodnih rezultatov izid 2 : 3 proti dunajski Vienni in 1 : 2 proti dunajskemu Wackerju. Večina njenega moštva je nastopila že večkrat reprezentativno za Jugoslavijo, imena kakor Pažur I in II, Paškvan, Solc, posebno pa kapitan državne reprezentance, orjaški Dubravčič, uživajo v jugoslov. sportnem svetu izvanredno popularnost. — Predprodaja vstopnic v trg. J. Gorec. Proti predložitvi članske izkaznice se izdajajo istotam znižane članske vstopnice in proste vstopnice za redne člane nogometne sekcije. P. n. občinstvo se opozarja, da si nabavi karte v predprodaji, da se izogne naveli pri dnevnih blagajnah in vsled tega, ker se bodo morale v slučaju napovedanega poseta dvornih krogov v Blede blagajne ob gotovi uri zatvoriti.

Službene objave Ljubljanskega nogometnega podsaveza. — (Iz seje posl. odbora 22. t. m.). Citajo se s pravom nastopa dne 1. septembra: za S. K. Slovan (Ljubljana): Srečko Zupančič, Josip Korošec, Danijel Strehovec; za S. K. Primorje (Ljubljana): Bizjak Oskar, Anžlovar Jovo, Safran Martin; za Lash (Ljubljana): Paut Evgen. Nadalje s pravom nastopa dne 7. septembra: za SV. Rapid (Maribor): Edo Planko, Rudolf Winkler. Nadalje s pravom nastopa dne 17. decembra za SSK. Maribor: Pernat Emil.

V svrhu obračuna presežka prvenstvenih tekem v Ljubljani se naprošajo blagajniki ljubljanskih klubov na sestanek, ki se vrši v sredo 29. t. m. ob 19.30 v lokalni Sportne zveze. — PO. v Mariboru se ponovno poziva, da položaj obračun sezone 1923/4 v smislu navodil od 5. marca. — Tajnik.

Sportni klub «Trbovlje» priredi v nedeljo, 26. t. m. svoj prvi sportni dan. Na programu je: dopoldne od 9. — 12. lahkoatletični miting, popoldne ob 4.30 pa nogometna tekma s S. K. Celje. Da ta prva sportna prireditev v Trbovljah čim sijajneje uspe, vabimo vse sportne klube, da se iste v čim večjem številu udeležijo. Ob neugodnem vremenu se prireditve preloži na prihodnjo nedeljo.

S. K. Jadran v Ljubljani sklicuje obvezen sestanek vseh članov nogometne sekcije danes v soboto ob pol 7. zvečer v klubovem lokalni. Vse izredne važnosti sestanka se pozivljajo k polnoštevilni udeležbi: I. moštvo, rezerva, II. a, b, in c moštva ter mladinska odseka. — Tajnik II.

Sport in politika. V torčovi številki sem pod naslovom «Tekme» napisal članek, v katerem sem med drugim izjavil, da s sportnega stališča obžalujem, da so člani S. K. Primorja bojkotirali nedeljsko igralno tekmo, ki je bila zamišljena kot nekaka preizkušnja za prvenstvo Slovenije in Jugoslavije. Sročil me je član Primorja interpelliral radi te trditve, ki jo mora odobravati pač vsak pravi sportnik, oni ki mu je pri srcu razvoj sporta, in radi tega zakaj pri prejšnji tekmi, ki jo je priredilo Primorje, nisem omenil, da pa njo L. S. K. bojkotiral. Pojasnil sem mu, da je dotično poročilo napisal za «Jutro» neki član — Primorja, ker sem bil jaz zadržan vsled istočasno se vršesega novinarskega kongresa. Poročilo vrh tega ni bilo baš objektivno. Moj g. interpellant je sedaj pogovor zasukal seveda v drugo smer in me naravnost vprašal, ali ni morda morda moje poročilo o nedeljski tekmi — političnega ozadja. Odvrnil sem mu, da na tako insinuiacijo sploh ne odgovarjam. Drugačnega odgovora mu na to kot sportni kritik, ki že leta delujem na tem polju le v interesu sporta in njega razvoja v Sloveniji, pač nisem mogel dati. Mojih kritik doslej še ni mogel nihče stvarno ovreči. Obžalujem le, da je bil član «Primorja» prvi, ki mi je očital politiko v docela sportnih zadevah. Moja nadaljna poročila o sportnih prireditvah ostanejo seveda enaka kakor so bila doslej. Naj ona javnost, ki tudi o sportu sodi objektivno, sodi tudi o mojih kritikah. Z drugimi gospodi obračunam na pristojnem mestu. T. Zobec.

Šah

Ljubljanski šahovski klub. Danes ob 18. uri se vrši v kavarni Evropa brzoturnir, ki bo postavil prvaka za mesec avgust. Udeležijo se ga tudi g. dr. Vidmar z Ta 1. Vabijo se vsi šahisti in kibici.

Objave

Državno moško učiteljske v Mariboru. Dne 6. septembra se vrši vpisovanje tujih gojencev v II. in III. letnik; v IV. letnik se ne sprejemajo novi gojenci. Dne 7. septembra so ponavljalni in naknadni izpiti, dne 8. septembra je vpisovanje v I. letnik, 11. pa vpisovanje vdičarjev in bivših gojencev. Podrobni podatki na žrni deski zavoda.

Pričetek novega šolskega leta. Na javnih mestnih osnovnih šolah v Ljubljani se prične novo šolsko leto 1923/24. v torek dne 4. septembra 1923. v sv. malo in v sredo dne 5. septembra s rednim šolskim poukom. Vpisovalo se bo v pondeljek dne 3. septembra od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne in sicer: Za I. mestno deško osnovno šolo v šolskem posloppju v Komenskega ulici 19; za II. mestno deško osnovno šolo v šolskem posloppju na Čokzovi cesti št. 5; za III. in V. mestno deško osnovno šolo v šolskem posloppju na Erjavčevi cesti št. 21; za IV. mestno deško osnovno šolo v šolskem posloppju Na prulah št. 18; za VI. mestno deško osnovno šolo in za IV. mestno deklško osnovno šolo v šolskem posloppju na Gasliški cesti št. 242; za I. mestno deklško osnovno šolo v šolskem posloppju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za III. mestno deklško osnovno šolo v šolskem posloppju na Erjavčevi cesti št. 19; za mestno barjansko šolo v šolskem posloppju na Ižanski cesti št. 40; za mestno manjšinsko šolo v šolskem posloppju na Erjavčevi cesti št. 19; za mestno pomožno šolo v šolskem posloppju na Čokzovi cesti št. 5 (je od dveh do petih popoldne). Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se na delno odklanjajo pri sprejemu.

2. septembra vsi v Kranj k odkritju spominske plošče J. Jenku. Narodna Čitalnica obhaja svojo 60-letnico. Na predvečer 1. septembra priredi dramatični odsek Cankarjevega «Kralja na Betajnovi» s g. Skrbinskom v naslovni vlogi. — Udeležite se čim številnejše te prireditve.

Razvitje prapora Orjune v Soštanju

Poročajo nam: V neposredni bližini začasno avstrijske meje proti Koroški pripravljajo Orjuna na velevažni postojanki vojašnico narodnih borcev za bodoče dni. V teh kratkih besedah je povedano vse. — Soštanj z nemškimi kapitalom ima ognjena tla, prosimo torej vse bratske organizacije, narodna društva in prijatelje našega pokreta, da s častno udeležbo pri razvitju našega prapora, ki se vrši 2. septembra t. l., povedo dočijo vsem našim številnim protivnikom voljo in moč narodnih vrst. Podprti po lepem odzivu alsterne organizacije in vseh poštenih narodnih delavcev, bomo mogli iz našega Soštanja, — osrčja Šaleške doline — zaneesti idejo nacionalizma proti Celju in Dravogradu. Objubo bomo držali do zadnjega moža in pozvali vse narodne elemente tik do koroške meje na vztrajno, podrobno narodno delo, jih vzgojili z ustanovitvijo novih in okrepitevjo dosedanjih organizacij, da bomo zmogli vsake žrtve, da bo naš pokret zmagoviti!

Razvitje našega prapora, — prvega na bivšem spodnještaterskem ozemlju — v Soštanju, poprej narodno tako ogroženem, tudi sedaj še po nemškem kapitalu omeževanem kraju, kjer se sistematično podpira vse nacionalne elemente in ruši ugled države in domovinska ljubav, mora dne 2. septembra strniti vse naše vrste in mogočni manifestaciji naše vojničske ideje, ki mora zmagati in bo zmagnala! Dne 2. septembra vsi v Soštanju!

Veliki inkvizitor

Ljubezenski roman iz najsramotnejše dobe človeške zgodovine.

Ako je osel dvignil svoj vrat, je drog sunil nazaj in vlačuga se je morala držati pokonci; ako je pa osel iztegnil vrat ali ga celo eklonil k tlom, se je morala vlačuga nagniti naprej ali celo skoraj leči na osla.

Tako so jo vlačili po glavnih ulicah med množico, ki se je pri tem prizru krohotala in zbijala najsirovejše dovčipe.

Osla in vlačugo so spremljali algnazili in vojaki, za njimi pa sta nosila dva rabeljska blapca kosari, polni tčjegaja perja in rezanice; zadnja sta stala rabelj in klicar.

Na križiščih ulic in na trgih se je sprevod ustavljaj, in klicar je znova glasno prečital razsodbo, ki je naštevajla vlačugine grehe. In vsako čitanje se je zaključilo z besedami: «Tako se poplačuje vsaki vlačugi njene nemarnosti in njeno pohujševanje!»

Po teh besedah je vzel rabelj iz kosar vselej po eno peščico tčjegaja perja in rezanice ter je obsej vrgej na vlačugo. Perje in rezanica sta obvisela na njem z medom debelo namazanem golem telesu. Ženska je bila videti strašno in komična, a publika se je krohotala, je psovala ter dovčipkala.

Nato je drlo ljudstvo k jetniščnici, da vidi prihod sprevoda. Kmalu je nastajala velika gneča.

Točno ob 8. je začel goniti na ka-

tedralskem stolpu navčec in za njim so se oglašili navčci po vseh stolpih seviljskih cerkev in kapel.

Grozno je bilo to zvenenje mrtvaških zvonov. Naznanjali so živim žrtvam inkvizicije, da se jim bliža smrt. Velik nemir se je polastil občinstva. A vse je molčalo in amolilo.

Med ljudmi pa so švigali moški in ženske, ki so se spogledovali, si dajali znake, ne da bi govorili in si delali pot, da so se pcerinili v prvo vrsto pred jetniščnico.

Kmalu so se otvorila na stečaj velika vrata palače sv. ofcija, in prvi so se pojavili mestni ogjarji in drvarji. Ti so uživali privilegij, da so začenjali sprevod. Svojo staro predpravico pa so si vselej znova odkupljali z dolžnostjo, da so brezplačno dajali ogje in drva za grmado, na katerih so se sežigali «krivoverci in krivoverke».

Stopalo jih je zdaj zopet okoli sto v sprevodu, vsi ponosni in samozavestni katoliki, vsi oboroženi s kopjem in musketo.

Nato je nosil visok, mršav, kakor Beduinec rjav in kosmat dominikane velik beli križ, prapor sinov Dominika Guzmana.

Za njim so koračili dominikanci v belih kutah; na prsih jim je visel črn škapulir do tal, na njem se je blestel bel križ in za pasom jim je bingljaj molek z debelimi jagodami in križcem. Ta vojvka je bila ogromna, saj so lezli v španiji dominikanci kakor hrošči in bramorji iz tal.

Nato je prišel vojvoda Medina-Coeli. Nosil je kot posebno odlikovanje svo-

je slavne obitelji veliko zastavo vere iz rdečega damasta; na eni strani je imela uvezen španski državni grb, na drugi gol meč z lovorjnim vencem in napisom «Pravica in Usmiljenje».

Papež Hadrijan je podelil obitelji Medina-Coeli ta privilegij, a zastavo so nosili le pri avtodafejih, ki jih je sam kralj počastil s svojo prisotnostjo. Obitelj Medina-Coeli je bila v vsej Španiji najodločnejša in prva za kraljevske hiše, tako da bi v nedostatku prestolonaslednika kraljevske krvi prešla krona na najstarejšega člana hiše Medina-Coeli.

Za vojvodom so stopali španski grandi, plemiči in za njimi familiari, ki so bili uradniški inkvizicije. Imeli so za svojo vzgledno vdanost inkviziciji privilegij, da niso plačevali nikakih državnih davčnin in občinskih določad ter bili prosti vsakršnih javnih bremen.

Potem so stopali birči sv. inkvizicije, a za njimi 50 obsojencev, mož in žensk, stari in mladini.

Prvi so koračili obsojenci na manjšo kazni, bosi in gologlavi, v kutah iz platna in z velikim križem na prsih.

Obsojenci na lažje kazni so si rešili imetje, a bili so moralno in družabno uničeni. Postali so za vedno nesposobni in nevedni vršiti kakršnokoli javno službo ter so bili izobčeni iz vsakršnega častnega posla.

Za temi so koračili obsojenci, ki jih čaka suženjstvo na ladjah (galerah), ali šibanje ali jetništvo. Večinoma so prej ali slej vsi poginili po ječah, pod šibami ali na morju.

Za njimi so stopali oni obsojenci na

grmado, ki so zaradi muk naposled vse «priznali» in «se kesali». Zato so bili pomiloščeni. Milost pa je obstojala v tem, da niso bili živi sežgani, nego le zadavljeni! Nosili so san benito, na katerem so bili hudiči in peklenski plameni naslikani narobe, to je z glavo navzdol. Na glavi so imeli šiljasto škofovsko kapo iz papirja, visoko tri komolce in vso poslikano s hudiči.

Kot poslednji so prihajali obsojenci na grmado. Občleni in pokriti so bili kakor prejšnji, samo hudiči so stali pokonci in peklenski plameni na san benitu in corazu so švigali prvilno navzgor. Vsi so bili bosi in so nosili v roki sveče.

Vsi obsojenci so bili do kosti in kit izsušeni, mršavi kakor mumije, bledozeleni in skoraj brez zavesti. Mnogo jih ni moglo niti hoditi ter se jih podpirali familiari in menihi, nekatere pa so bolj nosili, nege spremljali.

Kot poslednji obsojenec je prihajal bivši gubernator grof Emanuel Argoso. Hoditi ni mogel več; njegove do kosti sežgane noge ga niso mogle nositi. Dva familiara sta ga nosila na prekrizanih rokah, a meniha sta mu vso pot z laskvim glasom prigovarjala, naj se skesa in naj prizna svoje zločine.

Nesrečnik pa ju ni niti slišal. Bil je brez zavesti. Obraz mu je zarumenel kakor pri mrliču, ki leži že tretji dan na mrtvaškem odru; njegove ude očlo so gledale topo, a niso videle nikogar in ničesar.

Ko so ljudje ugledali bivšega gubernatorja, dobrega in poštenega moža, je

mariskomu zadržalo srce v prsih in v obeh so se pojavile solze sočutja. Toda nihče se ni upal ugovarjati in marikdo je hitro skril svoje solze v roki, ki si jih je položil na obraz kakor bi molil.

Gardunijci so stopili na obe strani sprevoda in korakali vzporedno. Kakor najbolj pobožni in ponižni katoliki so hodili povešenih glav in sklenjenih rok ter so vzdihovaje šepetali molitve. Dva močna grupa in nekaj chivator se je držalo kolikor mogoče tesno familiarov, ki sta nosila grofo.

Končno pa so v sprevodu prihajali še oni, ki jih sploh več ni bilo, oni, ki so bili že v grobu, a vendar obsojenci kot luteranci na grmado. Nosili so jih v rokah.

Nekateri so se bili že docela zdržili s prstjo ter je po njih ostalo le nekaj koščic in lobanja. Inkvizicija je dala zbrati tudi te koščice in lobanje, ostanke vsakega posameznika zabiti v rakev, ki je nosila njegovo ime, silke hudičev ter peklenskih plamenov, in jih sežgati na grmadah.

Nekateri obsojenci pa so bili že tako popolnoma sprhneli v zemlji, da je ostalo za njimi niti koščice. Za te so nosili v sprevodu sramotilne slike na penkah z imeni in naslikanimi hudiči in plameni.

Sprevod so zaključevali člani sv. ofcija, nižji inkvizitorji, novi gubernator Henriquez, škofje in nadškofje, opati in priorji ter končno veliki inkvizitor Peter Arbués. Vsi ti so sedeli na konjih, ki sta jih vodila za ude po dvoprodu.

Domače vesti

Gospodarsivo

*** Dvorne vesti.** Včeraj je sprejel kralj Aleksander na Bledu v enourni audienci bivšega ministra gosp. Antona Kristana. — V nedeljo jutraj pride kralj v Ljubljano in bo prisostvoval slavnostni maši povodom katoliškega kongresa. V nedeljo bo sprejel obenem deputacije ljubljanskega velesejma. — V ponedeljek poseti kralj mariborsko razstavo, ki bo radi tega podaljšana za en dan.

*** Praznovanje godu rumunjskega kralja na Bledu.** Povodom godu rumunjskega kralja Ferdinanda se je vršila včeraj dopoldne na Bledu slovesna služba božja, katere so se udeležili naš kralj Aleksander s spremstvom, rumunjski kralj Ferdinand in rumunski prestolonaslednik Karel s spremstvom.

*** Prihod nuncija Pelegrinetija v Ljubljano.** Včeraj ob 6. zvečer se je pripeljal z avtomobilom v Ljubljano v spremstvu zagrebskega nadškofa dr. Ante Bauerja najvišji cerkveni funkcionar v naši državi, beograjski papeški nuncij, msgr. dr. Pelegrineti. Pred stolno cerkvijo so ga poleg duhovščine z ljubljanskim škofom dr. Jegličem in bariškim škofom dr. Nikolo Dobričičem na čelu pričakovali veliki župan dr. Lukan, inozemski diplomatski zastopniki, francoski konzul de Flach, češkoslovaški konzul dr. Beneš, avstr. generalni konzul dr. Kohlruess, belgijski honorarni konzul g. Dular in italijanski delegat de Comelli, komandant dravske divizije polkovnik Vučković, podžupan ljubljanski dr. Stanovnik z več občinskimi svetniki, vseučiliški rektor kanonik dr. Ušeničnik, katoliška družba in Marijine družbe z zastavami in precej gledalcev. Pri prihodu nuncija je zasvirala godba dravske divizije, kakor ga je pozdravil prof. dr. Slavič. Dr. Pelegrineti se je zahvalil v slabi slovensčini za pozdrav in končal svoj govor z vzklikom: »Zivela katoliška Slovenija!« Pred vzhodom v stolno cerkev so bili nunciju predstavljeni zastopniki oblasti in razni dostojanstveniki, kakor ga je škof dr. Jeglič, ki je bil v škofovskem ornatu, pozdravil s slovenskim in latinskim nagovorom, nuncij pa je odgovoril v latinskem jeziku. Nuncij bo gost ljubljanskega škofa. Ljubljansko občinstvo se je pri sprejemu vzdržalo vsakih manifestacij, tako da se je poznalo, da je ogromno večino privedla le — radovednost.

*** Minister Vukičević na Bledu.** Na Bledu se je mudil te dni poštni minister Vukičević.

*** Patološki institut v Beogradu.** Milodski svet je na svoji četrtkovi seji odobril kredit v znesku 3 milijonov dinarjev za gradnjo patološkega instituta na medicinski fakulteti v Beogradu.

*** Francoski izletniki v Ljubljani.** Včeraj so dospeli iz Celja v Ljubljano člani Geografskega društva iz Lilla v Franciji. Zvečer so jim priredili v Ljubljani bivačo Francozi in drugi prijatelji prijateljski večer v hotelu Tivoli, kjer je goste pozdravil profesor Debeljak. Opozoril jih je v svojem govoru na naše naravne krasote in jim želel kar najlepši potek njihovega bivanja med nami. Zahvalil se mu je v imenu francoskih izletnikov prof. dr. Leman. Večer, ki mu je prisostvoval tudi ljubljanski francoski vicekonzul de Flache, je potekel med neprisiljeno prijateljsko zabavo. Danes gredo Francozi v Kamniško Bistrico, v nedeljo ali ponedeljek v Cerknico, v torek pa na Gorenjsko. Dobrodošli nam!

*** Zastopniki upravnih uradnikov v Beogradu.** Predvčeršnjim so prispele v Beograd zastopniki Udruženja upravnih uradnikov z akademsko kvalifikacijo iz Slovenije, Hrvatske in Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine in konferirali z ministri glede ureditve njihovega uradniškega položaja, zlasti glede upravljanja v novih skupinah, katere se izvršijo na podlagi uradniškega zakona. Zahtevali so, da se izenačijo s sodniki. Tekom dneva so se vršile konference z ministri.

*** Proforski kongres v Pragi.** Dne 30. avgusta se odprl v Pragi pod protektoratom predsednika češkoslovaške republike T. G. Masaryka kongres srednješkolskih profesorjev. Na kongres pridejo tudi zastopniki inozemskih proforskih udruženj. Prijavljeno jih je iz Jugoslavije 16, iz Poljske 3, iz Avstrije in Italije po 2 zastopnika. Nemški profesorji Češkoslovaške se kongresa ne bodo udeležili.

*** Orjuna v Sarajevu.** Ta sveda vzmirlja »Balkan« v Beogradu, ki pravi, da je prava sramota za Bosno, da so v tej »jugovinski« organizaciji, ki zastopa ideje, rojene na Dunaju, tudi ugledni sarajevski Srbi, celo nekdanji tovarški pok. Principa. Seveda, to je strašno, da taki narodni ljudje pristopajo k jugoslovanski organizaciji in se izogibajo »Srnaovcev«, katerih glasilo je »Balkan«.

*** Falsifikati italijanskih bankovcev.** Kakor se uradno razglasa, se nahajajo v cirkulaciji številni falsifikati italijanskih bankovcev po 1000 lir. Bankovci so tako dobro ponarejeni, da je italijanska vlada prisiljena, bankovce po 1000 lir vzeti iz prometa.

*** Spomenik dr. Radoslavu Razlagu.** V Mali nedelji pri Ljutomeru sta se mudila nedavno gg. dr. Göstl in dr. Mohorič iz Ljubljane. Zanimala sta se

za spomenik, ki ga Malonedeljanci nameravajo postaviti svojemu odličnemu rojaku dr. Radoslavu Razlagu.

*** Kandidatura za zdravniško zbornico.** Za predsednika anujoče se zdravniške domove je zdravniška organizacija sklenila predlagati primarija dr. V. Gregoriča.

*** Imenovanja v državni službi.** V železniško-policijski službi so imenovani: Memčilo Bajalović za komisarja železniške in obmejne policije v Gornji Radgoni, Slavko Bravničar za komisarja v Raketu in Bogoljub Predić (doslej v Raketu) za komisarja v Subotici.

*** Ostarke na državno službo je podal g. Adolf Sadar,** uradnik pri tehničnem oddelku direktorije pošta i telegrafa v Sarajevu.

*** Himen.** V Mariboru se je poročil gospod Franc Weiss, kemik v Zagrebu z gđ. Marijo Ferjančičevo iz Maribora. — Bilo srečno!

*** Izplačilo doklad oročnikom.** Ministrski svet je odobril izplačilo dodatkov oročnikom, ki so bili odpušteni v sled pomankanja kredita. Oročniki prejmejo 1. septembra tudi dodatke za mesec avgust.

*** Znižani vizum in 33 odst. znižana vožnja** za osebe in brzovalce je dovoljena posetnikom VI. vzorčnega velesejma v Pragi v dnevi od 2. do 9. septembra. Brezplačna pojasnila daje češkoslovaški konzulat, Ljubljana, Breg 8 in Aloma Company, d. z. o. z. v Ljubljani, Kongresni trg 8.

*** Pričetek zimskega semestra na ljubljanski univerzi.** Pravkar je izšel seznam predavanj, ki se bodo vršila v bodočem zimskem semestru na ljubljanski univerzi. Inskripcija traja od 1. do 9. oktobra, zimski semester pa od 1. oktobra do 27. januarja 1924. Akademski oblasti za študijsko leto 1923-24. so sledeče: rektor dr. Franc Kidrič; prorektor dr. Aleš Ušeničnik, univerzitetni tajnik dr. Matej Smale. Univerzitetni svet: predsednik: rektor, podpredsednik: prorektor, poslovođa: dr. Lambert Ehrlich, člani: vsi redni profesorji. Kot dekan filozofske fakultete bo funkcional dr. Jovan Hadžić, kot prodekan dr. Karel Oswald; kot dekan pravne fakultete dr. Franc Eller, kot prodekan dr. Rado Kušej, kot dekan medicinske fakultete dr. Alfred Šerko in kot prodekan dr. Ivan Plečnik, kot dekan tehniške fakultete inž. Jaroslav Foerster in kot prodekan dr. Rikard Zupančič, dekan teološke fakultete je dr. Franc Lukman, prodekan pa dr. Josip Srebrnič. Univerzitetno razsodišče tvorijo profesorji dr. Ivan Prijatelj, dr. Rado Kušej in dr. Alfred Šerko ter univerzitetni sekretar dr. Matej Smale.

*** Mekine pri »Slovenskem Narodu«.** Pred kakimi osmimi dnevi se je obregnil ob nas »Slovenski Narod«, ker smo v nekem poročilu porabili v naglici srbski izraz »mekine« za otrobe. Strahovito neumno se je to zdelo »pametnemu« »Slovenskemu Narodu«. V včerajšnji številki pa on sam piše mesto otrob — mekine, torej ne samo srbski izraz, temveč celo spaten izraz! Kaj naj bi rekli na to? Nič, prav nič. Konstatiramo samo dejstvo, da »Slovenski Narod« ne zna niti slovenski, niti srbski.

*** Podkupljen državni uradnik.** Pred šestimi meseci je bil aretiran uradnik finančne direktorije v Pančevi dr. Aleksander Seim, ker je bil osumljen, da so ga kmetje podkupili v svrhu, da bi ne iztirjal davkov. Preiskava je dognala, da je dr. Seim v 16 slučajih prejel od kmetov podkupnino v skupnem znesku nad 200.000 dinarjev. Pri predvčeršnjih glavni obravnavi je bil dr. Seim obsojen na poldrugo leto težke ječe.

*** Rahel potres pod Triglavom.** Gospod profesor Albin Belar nam poroča: V četrtek jutraj, ob 3.26, so zaznamovali vsi moji seismografi v observatoriju pod Triglavom (Gorje v vili Belar nad Vintgarjem) rahel sunek. Ognjišče malega potresa je bilo v daljavi kakih 75 km. Dne 20. t. m. sem nameraval otvoriti poletni observatorij vrh Triglava (2863 metrov), kar pa sem moral za nekaj časa odložiti valed obolelosti asistenta, ki ima nalog, v času moje odsotnosti oskrbovati primerjalno štacijo v znožju Triglava. Kratka poročila o tem malem potresu bi nečemu observatoriju v znanstvene namene jako dobro služila.

*** Mariborski ob«naki svet smoči ni imel seje,** ki je preložena na 29. t. m. ob 17. uri.

*** Mariborske drobtine.** V mesto je prišel velik svetovni cirkus Coffmy, ki prične danes s svojimi senzacijnimi predstavami. — Zvečer ob pol 12. uri pa priredi na Glavnem trgu zagrebska tvečka Expres, ki tudi razstavlja na mariborski izložbi, poskušajo gašenju s svojim gasilnim aparatom Expres. — V nedeljo dopoldne se bo vršil razen veselice na razstavišču srečolov v korist otroški bolnici.

*** Milijunska poverba.** Sinočnja mariborska »Straža« poroča, da je pri mariborskem mestnem električnem podjetju poveril tamojši nastavljenec Nemec Giger za okroglo en milijon kron materiala.

*** Požar v Zalcu.** V Zalcu je prošlo sredo izbruhnil požar v gospodarskem poslopij posestnika Kasmana. Ogenj se je kmalu razširil in se je vnela tudi hiša in gospodarsko poslopije posestnika Hermanna. Vsa tri poslopja so pogorela do tal. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Zalcu. Gotovo je v Ložnici. Kako je požar nastal, ni znano.

*** Zagoneten zločin na Opčinah.** Predvčeršnjim so blizu Dola pri Opčinah našli otroci truplo neznanca moža, ki je

bil ves krvav po glavi in po obrazu. Sodna komisija je ugotovila, da je bil na neznanec izvršen zločin. Poleg trupla so našli več krvavih kumov. Krvavi zločin je zavil v tajnost. Tudi identiteta umorjenca še ni dognana.

*** Smrtina nesreča.** Na odprti cesti med Radovljico in Brezjem je neki osemletni fantek skočil pred avto št. SL 209 in se smrtno ponesrečil. Sofer je takoj pripeljal na lice mesta sodno komisijo iz Radovljice, ki je ugotovila dejanski stan. Zopet žalosten dokaz, kako nekateri starši malo pazijo na svoje otroke.

*** Rimski zlatniki v osješki trdnjavi.** Pri podiranju trdnjavskega zidovja v Osjeku so našli delavci nekoliko komadov zlatnikov iz rimske dobe. Zlatnike so delavci prodali raznim numizmatikom.

*** Nesreča ali zločin v Prekmurju.** Dne 21. t. m. so našli orožniki v Tesanovcih v Prekmurju v tri metre globokem studencu truplo neke Ilone Andrejč. Po dosedanjih polizvedbah gre v tem slučaju za zločin, ker so ljudje istega dne, ob 4. jutraj, silili kričanje iz Andrejčeve hiše. Ako se sum, ki leti na zeta, potrdi, potem imamo v Prekmurju nov zločin enake vrste, kakor v Bodoncih, to je umor v svrhu prilastitve posesti.

*** Odšel je neznan kam v ponedeljek,** 20. t. m. 15letni Peter Smolej iz Tržiča, kodrastih las, debelega obraza, male, a močne postave in oblečen v višnjevo delavsko obleko. Delal je v predilnici in odšel brez knjižice. Naj ga ne vzame nikdo v službo, pač pa naj njegov prihod javi takoj na naslov: Primož Smolej, čevljar v Tržiču 88.

*** Eksplozija bombe v Karlovcu.** Prošli torek je imel 57. pešpolk v Karlovcu na večbališču šikvarta vije v metanju min in bomb. Manipulacijo z bombami je vojakom razlagal kapetan Aleksis. Prva in druga bomba je bila vržena pravilno, tretja pa je eksplodirala že v višini 3 do 4 metrov. Vojaki, ki so se nahajali v bližini, so se zgrudili na tla, dočim so bili bolj oddaljeni zadeti od koskov bombe, ki se je razletela. Neki Dalmatinec je že na večbališču umrl, več drugih pa je težko ranjenih. Neki dijak-narednik, uradnik Jugoslovanske banke v Zagrebu, se bori s smrtno. Kapetana Aleksis in Mateša sta vsled detonacije oglušela. Ves Karlovec govori o težki nesreči.

*** V pijanosti.** V Grizah pri Celju se je posestnik sin Franc Tepeš spri s svojo krušnim očetom. Oba sta bila pijana. V prepiru in pretepu je krušni oče z nožem zabodel Franceta, ki je kmalu nato umrl.

*** Vlom v železniško delavnico.** V delavnico državne železnice v Šiški so vlomili doslej neznan zlikovec ter pokradli, kar jim je prišlo pod roko, med drugim kolo, vredno 10.000 kron, tehtnice s skodelicami iz medi, žago za železo in kovinasti meter. Doslej ni sledu za storilci.

*** Tatvine na novosadskem velesejmu.** Novosadska policija je polovila celo tolpo, ki je več dni na tamkajšnjem velesejmu kradla trgovcem in industrijalcem blago. Vodja tolpe je bil trgovski pomočnik Mita Albahara iz Beograda. Škoda znaša nad 200.000 dinarjev.

*** Prijatelje sporta opozarjamo na plavalne tekme,** ki se vrše danes ob 15. uri in jutri ob 10. in 14. uri na Ljubljani na prostoru Ljublj. SK. (dohod preko Trnovskega pristani ali iz Prul) in na nogometno tekmo med Ilirijo in zagrebsko Concordijo, ki se vrši jutri ob 17. uri na igrišču Ilirije pred drž. kolodvorom.

*** Na današnji Batičev večer ob 7. uri** zvečer na vrtu hiše Dolenjske ceste 14, ki ga priredi šentjakobsko trnovsko Ciril-Metodova pridružnica v spomin desetletnice smrti velikega naprednjaka in narodnjaka Franca Batiča, vabimo napredno občinstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Za raznovrstno pristržno razve« ilo je preskrbljeno kar najbolj.

*** Čudili se hoste uspehom,** ki jih dosežete z »Itofants«, hranilno moko za dojenčke in otroke. Glavna zaloga: drogerija »Adrija«, Ljubljana, Selenburgova ulica.

*** Holandska peč na mariborski razstavi** vzbuja vsestransko pozornost. Ne mislite pa, da je ta peč zidana iz opeke — ne — ta peč, ki je tri in pol metra visoka je zgrajena iz same čokolade, in sicer iz čokolade, ki jo izdeluje nova mariborska tovarna »Mirim«. Karl Zalokar. Ako prideš po stopnjicah v I. nadstropje, zagledaš pred seboj ta čokoladni kolos, za katerega se je porabilo 1650 kg čokolade in kakaoa. Ni čuda, da obhodujejo obiskovalci ta zanimivi objekt. Okraski so deloma iz čokolade, kurture, kakaove mase, kakaovega masla ter sladkorja. Napisi in okraski so tako umetniško dovršeni, da zaslužijo tovarnar vse priznanje. Človek ne bi mislil, kako proceduro mora napraviti kakaovo zrnje, predno postane čokolada. Pasirati mora 12 strojev, na katerih se čisti, praži, drobi, melje, gnote, meša, segreva in oblaja, dokler ne pride v formo, ki mu da obliko, v kateri pride na prodaj. Novo industrijsko podjetje, ki ga je dobil Maribor, je ustanovil g. Zalokar, skoraj bi rekli, kar čez noč. Komaj smo doznali, da so se začeli montirati stroji, že je tovarna začela obratovati. Pri ustanovitvi te tovarne se je pokazalo, kaj zmore energičen in priden podjetnik, ki si zna vse potrebno pravčasno pripraviti, tako da ne zmanjka nobene stvari, ko se potrebuje. »Mirim«-čokolada, kakor nazivlje g. Zalokar svoj izdelek, so more kositi z vsakim inozemskim izdelkom. Prepričani smo, da bo »Mirim«-čokolada izpodrinila vse fine čokolade tujezemstva in prav veseli nas, da čujemo to sodbo povsod, kjer pokušajo »Mirim«-čokolado.

POMEN NOVOSADSKEGA SEJMA.

Novosadski izložbi, po naše vzorčnem sejmu v Novem Sadu, posvečajo beograjski listi jako mnogo pozornosti. Njegovega pomena tudi mi ne smemo prezreti. To je prvi slični sejem, prirojen v območju srbskih pokrajin, Novi Sad je sledil na pobudo tamkajšnje trgovske in obrtne zbornice, Ljubljani in Zagrebu.

Vojvodina je sicer povsem agrikulturna dežela, zakaj v poljedelstvu je zaposlenih 85 odst. njenega prebivalstva. Drugi je ravno srbski del prebivalstva najbolj poljedelski; in med industrijskimi podjetniki ter delavci je Srbov razmeroma najmanj. Vendar oboje se ne pomeni definitivnoma tudi za bodočnost. Vojvodina si hoče namreč razviti tudi industrijo, o čemer pričča dejstvo, da se je v njej v povsem petih letih po osvoboditvi tamkaj ustanovilo okrog 250 novih industrijskih podjetij, tako da se je vojvodinska industrija ta čas za več kot za tretjino pomnožila. Vseh industrijskih podjetij je sedaj okrog 800, od teh 400 velikih. Industrializacija napreduje torej tudi tukaj, vzporedno kakor v Hrvatski-Slavoniji ter Sloveniji.

Po svojem agrarnem značaju je primer-na Vojvodina za precej drugačno industrijo, nego na pr. Slovenija. Zato bi bilo možno, da bi se industriji izpopolnjevali, dasi seveda v popolni meri to ne bo tako enostavno. Nasprotno pa bi ne bilo izključeno, da bi se pod vplivom separatističnega razpoloženja v Hrvatski in Sloveniji vojvodinskemu vzgledu pridružile še druge srbske pokrajine, toda s ciljem, da se osamosvoje od slovenskega in hrvatskega dovoza. Klerikalno-radičevsko alarmno parolo »Izjemajo nas!« morejo tolmачiti v obratni smeri, preneseno na medsebojne industrijsko-trgovske stike. Nismo mi prvi, ki opozarjamo na to možnost, marveč so se čuli taki glasovi z drugih strani kot odmev na kratkovidno in ogabno separatistično gonjo. Moglo bi se tedaj začeti z osamosvojevanjem industrijske produkcije s srbske strani, pri čemer bi bili oškodovani brez razlike tudi oni naši gospodarski krogi, ki so na kratkovidni klerikalni politiki popolnoma nedolžni. Je sicer res, da so tu merodajni predvsem čisto gospodarski momenti, vendar preveč lahkotno si stvari vendarle ne smemo predstavljati. Tudi je upati, da na kratkovidnost s klerikalno-radičevsko strani ne bodo odgovorili na oni strani enako nespametno; saj bi bilo v škodo nas vseh.

Ako pa gremo po pametni poti medsebojne racionalne tekme in izpopolnjevanja, nam bodo izložbe, kakor je sedanja novosadska, se v pobudo in napredek.

HMELJ.

I. brzojavno poročilo. Nürnberg, 23. 8. 1924. Novi hmelj iz Tettngaua po 325 milijonov M za 50 kg (650 l. K za 1 kg).

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (24. t. m.) Pšenica: baška, 79 kg, 1 — 2 odst., duplikat kasa, 1 vagon 355, baška, 79 — 80 kg, 2 odst., ponudba 337,5, povpraševanje 335, srbijanska, 79 — 80 kg, pariteta Boljević, 1 vagon 320, banatska 79 — 80 kg, 2 — 3 odst., 30 vagonov 330, banatska, 79 — 80 kg, 2 odst., Zenta, 15 vagonov 335. Ječmen: sremski, 64 — 65 kg, ponudba 275, banatska, Subotica, duplikat kasa, 3 vagoni 260. Koruza: baška, 1 vagon 275. Fišol: beli, baški, 5 vagonov, 430. Moka: baška, -0-, 3 vagoni 550, -2-, 1 vagon 550, -5-, 1 vagon 437,5, -6-, 4 vagoni 395. Tendanca neizpremenjena.

Beograjska blagovna borza (24. t. m.) Pšenica: 78 — 79 kg, 2 — 3 odst., franko utovorna postaja, ponudba 315, povpraševanje 307,5, 78 — 79 kg, 2 — 3 odst., franko šlep Smederevo, ponudba 326, povpraševanje 305. Ječmen: 64 kg, franko vagon Obrenovac, promptno, ponudba 265. Oves: 64 kg, franko vagon Obrenovac, promptno, ponudba 265.

PRODAJE IN DOBAVE.

Dobava sena in slame. Dne 10. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi vojnega okruha v Mariboru ponovna ofertalna licitacija glede dobave 630.000 kg sena in 270.000 kg slame; dne 11. septembra t. l. pa pri Komandi vojnega okruha v Celju glede dobave 54.000 kg sena in 49.000 kg slame.

Prodaja raznih odpadkov. Uprava zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu bo prodala dne 10. septembra t. l. potom javne dražbe razne odpadke (od blaga, usnja, pločevine, lesa itd.).

Dobava slame. Pri Intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 10. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave 500.000 kg letošnje pšenične prešane slame.

(Predmetni oglas se v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Kongres trgovskih in obrtniških zbornic Jugoslavije. Trgovska in obrtniška zbornica v Splitu je na svoji seji dne 10. avgusta prišla do naziranja, da bi bilo zelo oportuno, da se skliče kongres vseh trgovskih in obrtniških zbornic naše države. O tem vpraševanju je trgovska zbornica v Splitu takoj obvestila vse ostale zbornice naše države s pripombo, da bi se na kongresu razpravljalo o vseh aktualnih privrednih vprašanjih in o skupnem delovnem programu. Glavne točke dnevnega reda bi bile: 1.) Delo za izenačenje vseh zakonov za trgovske in industrijske zbornice v državi; 2.) edinstveni pravilnik za vse zbornice; 3.) proširjen pristojnosti dela trgovskih in industrijskih zbornic v svrhu dviga našega gospodarstva; 4.) delo za unifikacijo vseh trgovinskih zakonov v državi; 5.) unifikacija in kodifikacija pomorskih zakonov; 6.) sestava zakona o gospodarskem svetu v smislu čl. 44. ustave; 7.) nova usmeritev carinske in davčne politike, ki naj vodi do večjega razmaha naše industrije in trgovine. — V smislu tega načrta se bo vršilo v ponedeljek v Beogradu važno zborovanje, katerega se bodo udeležili delegati vseh naših trgovinskih zbornic.

Izložba živine na Bledu. Prometno ministrstvo je odobrilo polovično vožnjo na državnih železnicah vsem onim, ki si nameravajo ogledati razstavo živine in mlečnih izdelkov, katero priredi Kmetijska družba za Slovenijo na Bledu dne 8. septembra. Razstavo si bodo ogledali tudi zastopniki ministrstva za poljedelstvo in ministrstva za trgovino in industrijo.

Naša živina na dunajskem živinskem sejmu. Po poročilu trgovskega odseka ministrstva za zunanje zadeve se je prodalo v teku zadnjih desetih dni na dunajskem živinskem sejmu 5483 komadov rejnih svinj in 2361 komadov mladih svinj jugoslovanskega izvora.

Novo podružnice za čekovni promet v Srbiji. Ker se je v notranjosti Srbije pokazala velika potreba po ustanovitvi posebnih podružnic za čekovni promet, je beograjsko čekovno ravnanje sklenilo, da otvori v najkrajšem času 25 novih podružnic v raznih mestih.

Sladkorna kampanja v Rumuniji. Po vesteh iz Rumunije je pričakovati, da bo sladkorna pesa letos prav dobro obrodila. Preteklo leto je bilo zasejano s sladkorno pesa le 22.500 ha zemlje, letos pa okoli 40.000 ha. Pričakuje se, da se bo na ha pridelalo 2 vagona, skupaj torej okoli 80.000 vagonov sladkorne pese. Sladkorna pesa vsebuje okoli 12 odst. sladkorja. 80.000 vagonov bi dalo torej okoli 8500 vagonov sladkorja, kar zadostuje za domače potrebe.

Graški velesejem. Urad graškega velesejma, ki se vrši od 1. do 9. septembra 1923, je poslal trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani nekaj sejmških legitimacij, ki so po 40 Din interesentom na razpologo v zborniški pisarni. Legitimacije dovoljujejo permanenten vstop na sejem, vozniške olajšave na avstrijskih železnicah in znižane pristojbine za avstrijski vizum potnega lista.

Avtomobilski promet z inozemstvom. Zaradi močnega razvitega tihotapstva je svoj čas finančno ministrtvo prepevalo prehod avtomobilov preko meje. Ker pa je sedaj naša vlada s posebno konvencijo vezana na dovolitev avtomobilskega prometa, je ponovno dovoljen prehod meje z avtomobili, a vendar so posebno stroge mere pri prehodu, kakor tudi določene mejne prehodne postaje.

Reparacijske dobave od Madžarske. Tekom meseca julija smo prejeli od Madžarske na račun reparacij 22.880 ton preiroga v vrednosti 971.256.000 M. K in 3430 konj ter 215 goved.

Aktivna češkoslovaške trgovinske bilance. Iz Praga poročajo, da znaša vrednost v mesecu juliju v Češkoslovaške uvoženega blaga 743,7 milijonov KČ. Ker pa je izvoz dosegel v istem mesecu vrednost 1.006,5, znaša torej prebitok v trgovinski bilanci 262,8 milijona KČ.

Nova emisija bolgarskih novčanic. Administrativni svet bolgarske »Narodne banke« je naprosil vlado za dovoljenje za novo emisijo novčanic v znesku 800 milijonov levov, ki se bodo porabile za povečanje trgovskega in industrijskega kredita. Zaradi te vesti se na borzah že opaža tendenca padanja bolgarskega leva.

Domače borze

ZAGREB. Na efektivnem tržišču je bil promet slab. Na deviznem tržišču je bila tendenca čvrsta, intervencija Narodne banke ni bila velika. Devize: Dunaj 0.1340—0.1350, Berlin 0.0023—0.0028, Budimpešta 0.525—0.575, Italija 414—416, London izplačilo 439—440, London ček 438—439, Newyork banki ček 96—96,5, Newyork ček 95,5—96,25, Pariz 537,5—542,5, Praga 283—284, Svica 1740—1746. Valute: dolar 94,5—95,25, bolgarski lev 70—72, češke krone 280—282, lire 408—411. Efekti: Eskomptna 165—168, Hipotekarna 110—112, Ljub. kreditna 235—240, Prastrediona 1175—1180, Slavenska 109—110.

BEograd. Pri današnjem borznem poslovanju je bila na deviznem tržišču čvrsta tendenca. Največje je bilo povpraševanje pri devizah za London, Zenevo, Prago, Pariz, Berlin. Devize: Amsterdam 3780—3800, Dunaj 0.1345—0.1350, Berlin 0.0021—0.0022, Budimpešta 0.53—0.56, Bukarešta 44,75—44,25, Italija 415—416, London 439—439,25, Newyork ček 95,75—96, Pariz 542—543, Praga 283,5—284, Svica 1745—1746. Valute: avstrijske krone 0.14—0.1425, češke krone 281, francoski franki povpraševanje 540, leji ponudba 46,5.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutraj«. Odgovorni urednik Fr. Brozović.

Mali oglasi

Plačajo se državnim davkom za inzerat vrad do 20 besedi Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 par rad. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v zmanjšanih). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje priložena znanost za odgovor ter manipulacijske pristojbine (1 Din).

Službe

Učenca
poštenega, ki ima veselje do sedelarske obrti, sprejme takoj Josip Lenarčič, sedlar in tapetnik v Raketu. 8516

Trgovski pomočnik
manufakturne stroke, detalist, s najboljšimi spricavali in vojašnice prost, šel premeniti dosežanje mesto. Ponudbe s svet. pogoj. prosil pod "Vestna št. 10.000" na upravo "Jutra". 8434

Pridnega učenca
iz poštena rodbine, za trgovino na deželi, če more, se sprejme takoj. Naslov v upravi "Jutra". 8474

Gospodinja
prilicno, izkušena in poštena, rabim za isren Ljubljana. Naslov pove uprava "Jutra". 8471

Hišnik
priden, pošten, zanesljiv, se takoj sprejme. Naslov pove uprava "Jutra". 8487

Službe strojepleke
in stenografije, ki imajo kjer koli, takoj ali pozneje, kot računice. — Absolventinje sem Gorazdov trg. tečaj. Ponudbe prosim na upravnico "Jutra" pod "Vestna". 8453

Gozdni lesni manipulant
zagovodja, s znanjem slov., hrva., nemšk. in italijanskega jezika, šel premeniti mesto. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Smreka". 8612

Kuharico
za prikuha, kiče večja restavracija v Ljubljani. Nastop takoj. Plača po dogovoru, stanovanje v hiši. — Naslov pove uprava "Jutra". 8597

Pletilka
frvebana, se sprejme takoj. Polve se pri trdnosti: Franja Dečman, Sv. Petra cesta 12, Ljubljana. 8558

Gospa
vazna vseh domačih del, kiče za popoldanske ure ali za čas vseh domačih del. — Naslov pove uprava "Jutra". 8561

2 čevljarska pomočnika
dobro izvebana, se sprejme: eden s tedensko plačo, ali brez in stanovanjem, ali brez in drugi od kosa na boljša dela. — Anton Brečič, čevljarski mojster, Ljubljana, Gajeva ulica 2. 8544

Knjigovodja - korespondent
slov., nem. in hrv., samostojen, s dolgoletno prakso, kiče namestitvijo v Ljubljani. Prihajne priloge pod "Takoj" na upravo "Jutra". 8526

Službo pomožne uradnice ali blagajničarke
kiče gospodinja, zmožna hrvaščine, slovenščine in nemščine, kakor tudi slov. stenografije in strojepleke. Gre ev. tudi h kakim trgovskim družinam, kjer bi bila v prostem času surverantna pri otrocih. Cenil ponudbe se pošlji pod šifro "Vestna" na podružja "Jutra" v Mariboru. 8576

Blagajničarka
z večletno prakso, kiče službo v restavraciji. — Naslov pove uprava "Jutra". 8600

Absolventinja
trgovskega tečaja, kiče službo. Gre tudi za en mesec brezplačno. — Ponudbe pod "Pridnost" na upr. "Jutra". 8558

Učenca
poštenih staršev, v starosti 14 let, šel mesta v trgovini v mešanem blagom. Končala je sedemrazredno šolo s dobrihmi spricavali. Naslov se laže pri upr. "Jutra". 8644

Elektromojster
namonter, versiran v montažah in popravljanju za luč in moč visoke in nizke napetosti v popravilih in omotanjih motorjev in transformatorjev. Vajen hidro, dizel in parne s obrata. Kiče primarne službe kot tak, ali kot vodja primarne naprave. — Nastop takoj ali po dogovoru. Najboljše reference na razpolago. Ponudbe se prosil na upravo "Jutra" pod "Elektro". 8620

Knjigovodja
slovensko - nemški korespondent lesne stroke, kiče s 15. septembrom stalno službo pri večjem podjetju. Ponudbe pod "Lee" na upr. "Jutra". 8664

Stavbni polir, pisarniški vodja in kontorist
(kontoristinja) se sprejme pri večjem podjetju. Ponudbe s navodno plačo in spricavali se pošlji na upravo "Jutra" pod "Večje podjetje". 8509

Gospodična
vzročna vseh pisarniških del, knjigovodstva, strojepleke in slov. stenografije, kiče mesta kot blagajničarka ali kontoristinja. Cenjene dopise pod "Vestna" na upravo "Jutra". 8656

Primernege mesta
kiče absolventinja trgovskega tečaja, gre tudi za blagajničarko. — Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Absolventinja". 8667

Knjigovodja
(bilancist), vešč slovenskega in nemškega jezika, strojepleka, stenografije (Gabelberger), zanesljiv v računstvu in drugih pisarniških delih, s dobrihmi referencami, šel sprememiti svoje mesto. Pri potrebi nastop takoj. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Bilancist". 8635

Nepremičnina
Hiša
s pritlikinami se radi preselijo ugodno takoj proda. — Vprašati je v Sp. Hudini 45 pri Celju. 8236

Zidano poselje
s majhnim poseljem, za vsako obrt pripravno, kiče zraven velike in prometne ceste v večjem kraju, se po ugodni ceni proda. Natančne informacije se dode pri Alojziju Robinšek v Ormožu. 8585

Hiša v Mariboru
pri Narodnem domu, lepa solidna zgradba s 2 nadstropji, (22 sob s vsem komfortom), se proda zaradi preselitve. Prodajalec prepušča udobno stanovanje in prostore za pisarno. — Pisati na dr. J. Smolnika, Maribor, Tattenbachova 17. 8573

Posestvo s hišo
Mesto 14 pri Ljubljani, se proda. Cena 950.000 K. — Pojasnila daje Frano Vodusek, Slomškova ulica št. 21. 8614

Dobrodošča gostilna
s mesarjijo, prekajevalnico, moderno urejeno ledenico, obširnimi gostilniškimi vrtem v soto prometnem kraju tik avstrijske meje, se radi boljši z aravon spajajočim 8 oralo obsegačim semilijem poceni (za 1 in pol milijona Din) proda. Naslov v upravi "Jutra". 8632

Trgovsko hišo
s električno razsvetljavo, s skladiščem, vrtem, 2 parceli gozda, s vsem inventarjem in blagom, nahajajočim se v trgovini, prodam po zelo ugodni ceni. — Peter Maurin, Radeče, Zidani most. 8646

Hiša s 7 sobami in 13 jutrov sveta
v Mahovniku pri Kočevju se izdaje za solidno posestvo ali vilo s vrtem kje na Koroskem (Nem. Avstrija). — Ponudbe pod "Zamenjava" na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 8538

Gostilna
izvršno vpljana, s velikim prometom, s vsem inventarjem, 500.000 K čistega letnega donosa, v večjem kraju Slovenije (25.000 prebivalcev), je radi družinskih razmer po izredno niski ceni 325.000 Din — le do 27. t. m. napredaj. Le ustmene informacije v Realitetni pisarni v Ljubljani, Poljanska cesta št. 12. 8604

Zago
s dvema venecijanskima jarmoma in dva ali tri liste s krobovno lažo, vse na eno turbinjo, prodam. Zraven imam moderno novo hišo, velik travnik ca. 6 johov, poleg katerega se dobi še lahko velika vodna moč na Savi, je tik državne ceste, 20 minut od postaje, eno uro od jugoslovanske - italijanske meje, bogata lema okolica, lastna skladišča na postaji ca. 1 j. 1200 kub. metrov smrečnega lesa, v mecmovnega lesa. Posestvo se nahaja v Kranjski gori, na vlogodje je vsaki dan. Pismene ponudbe s cenno se pošlji na lastnika Ivan Justin, Ribno št. 39, pošta Bled I. 7890

Posestvo
obsega 80 oralo, ležeče na Pohorju, 2 uri oddaljeno od železniške postaje Hoče pri Mariboru, je celo ali deloma na prodaj Kupel naj povprašajo pri Francu Višničniku, posetniku v Spod. Hoči. 7440

Prodajam

Lekarna
se proda ali za najem na dalmatinskem otoku. Ponudbe na: Buechich, Trst. Piazza S. Caterina Nr. 4, III. nadstropje. 8489

Puch-motor
2 in pol HP, in pomočni motorji znamke "Cookerell", triletni HP, se po niski ceni prodajo. — Avto-Florjančič, Ljubljana. 8517

4 Dobermanske psice
prava rasa, se oddajo v 4 tednih v Poljanah nad Škofjo Loko, pri Vinku Jamarju. 8543

Pohišstvo
vaze vrste in trdega in mehkega lesa, kakor kuhinjske opreme itd. nudim po konkurenčnih cenah. Matija Andlovic, mizarstvo in zaloga pohišva, Vidovdanska cesta 8, Ljubljana. 8299

Bicikelj
s pomočnim motorjem, se po ceni proda. Iste na Gorova ulica 4, II. nadst. deano od 2-4 popoldne. 8540

20 Dvohistromotorjev
3, 4, 5, 7 in pol. P. S. 220/380 Voltov 1400 T, dalje 4 tisoč komadov porcelanskih pretikal, vse prvotni in fabrikat, dalje 6000 dnevne osve v skladišču Balkan v Ljubljani. S. Stoff pri spedičiji Balkan v Ljubljani. 8671

Dvokolesa
mali motorji, otroški vozički, šivalni stroji in pnevmatika, najceneje. "Tribuna", Ljubljana, Karlova cesta 4. 117

100 do 150 bukovih dreves
lepih, večina za industrijsko uporabo, proda Argut Štepič, posestnik, Sv. Vid pri Ptuj. 8581

Nova tračna žaga
(Bandaža) premer 70 cm, na električni pogon, težka 850 kg, se po zelo ugodni ceni proda. — Peter Kobal, Kranj, Slovenija. 8519

Zenski zimski plašč
za manjšo postavko, še dobro ohranjen, se ceno proda. — Polve se pri Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 8540

Zavarovalne družbe, banke
za kopiranje polno, bordroa in druge prodam prelo veliki 50 x 83 cm. Kje, pove uprava "Jutra". 8532

Klavir
tvrde Leuberg & Glöck, skoraj nov, se po ugodni ceni proda. Fino in solidno delo iz predvojnega doba. Pogleda se med 13. in 18. uro. Naslov pove uprava "Jutra". 8642

3 damski klobuki
moderni, se prodajo po zelo niski ceni. Vpraša se pri M. M. Križevnikova ulica št. 10, I. nadst. levo. 8646

2 vagona hrastovih ploč
prodam takoj. Dolgi po 4 m in debeli se od 25 cm naprej do 80 cm. Dobijo se po zelo ugodni ceni. Naslov prodajalca pove uprava "Jutra". 8659

2 zapraviljivka
popolnoma nova, 1 lahka, 1 malo težja — prodam. Cena po razgovoru. Ponudbe pod "Zapraviljivka" na upravo "Jutra". 8620

Otroški voziček
dobro ohranjen, sportni s strehico, karbidno svetilko iz medij in dva stara fotela prodam. Cerkvena ulica 6, I. nadst. 8641

Kupim
Kupim psa
samo špica ali foksterriarja čiste krvi, star do 1 leta. — Javornik, Bela Koroška, Rastanovci. 8547

Stanovanja
v Rožni dolini, obstoječe iz sobe in kuhinje, se zamenja s enakim v mestu ali zunaj. — Naslov v upr. "Jutra". 8258

Stanovanje
s 2-3 sobami s pritlikinami, v stari ali novi hiši, osiroma vili, ikem. Plačam se več let naprej. — Ponudbe pod "Ravnatelj" na upr. "Jutra". 8252

Mesečno sobo
s hrano in vso okrbno v hiši, kiče za 1. oktober solidni gospod pri bolji rodbini. Enajst električna luč in po možnosti separiran vhod. — Ponudbe prosim pod šifro "Šamec" na upravo "Jutra". 8588

Opremljeno sobo
ali kot sočasovalka k dami, kiče gospodična. Ponudbe pod "Pisica dobro" na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 8573

Stanovanje s hrano
ikem pri bolji rodbini za moje illethno hčerko, mirnega značaja. — Ponudbe pod "Dobra okrbna" na upravo "Jutra". 8613

Opremljeno sobo
eventuelno neopremljeno, kiče soliden gospod. — Ponudbe s ceno pod "Točnost" na upr. "Jutra". 8615

Prazna mesečna soba
se kiče v sredini mesta za zdravniško uporabo. — Pogoj: potrebna oprema. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Zdravnik". 8616

Stanovanje
za dva dijaka (petošolca), se kiče. Stanovanja, ki oddajo poleg tudi sobico za visokošolko, imajo prednost. — Ponudbe se pošlji še tednom dneva Zabajak št. 3. 8619

Novoporočen par
kiče dve sobi, odnosno sobo s kuhinjo, event. s sooporabo kuhinje, po možnosti v novi hiši ali vili. Ponudbe na upr. "Jutra" pod šifro "Nagrađna". 8668

Opremljena soba
velika, lepa, s električno razsvetljavo, v sredini mesta, se odda starejšemu gospodu, ki je brez dan odnosa. Naslov pove uprava "Jutra". 8598

Sobo s posebn. vzhodom
kiče simpatična, mirna gospodična za otvoritev malega modnega salona. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Mirna Grudič". 8664

Lokali

Hotel
restavracija ali večja gostilna, ev. s kavarno v mestu ali večjem kraju Jugoslavije, se prevzame na račun. Ponudbe pod "Dobra gospodinja" na upravo "Jutra". 8514

Mizarsko delavnico
dobro urejeno, s vsem orodjem za štiri pomočnike, bres strojev, prodam po zelo ugodnih pogojih. Delavnica je na najboljši prometnem prostoru, sredi prometnega mesta. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Mizarstvo". 8600

Gostilna
na prometnem mestu Maribora, se proda. Vico, Glavni trg 5. 8641

Trgovino ali prazen lokal
za isto vzamem takoj v najem na deželi ali v mestu. — Dopise na upr. "Jutra" pod "Trgovce 8622". 8622

Dopisovanje
Tri vesele gospodične
šeljjo korespondence zaradi dolgega časa s tremi sličnimi gospodi. Po izjavi možkih smo precej lučna. Ponudbe se pošlji še močno s slikami pod: "Darinka, Milena in Cvetana" na upravo "Jutra". 8648

"Kismet"
Drignite pismo v upravnico "Jutra", Ljubljana. 8661

Trgovce
25 let star, s milijonskim premoženjem, šel spenja s gospodinjino 20-23 let staro, jedno in pošteno, ki zna dobro pisati in računati. Oglasi naj se na upravo "Jutra" pod "Lestni rgovce". 8662

Razno

Pile in rašpe
vsakovrstne, izvršno nasekane ter kupuje stare po najvišjih cenah Ivan Fagar, pilarski mojster, Ljubljana, Hrenova ulica št. 19. 8064

Mesar
mlajši, inteligenten, s premoženjem, se sprejme v večje podjetje kot družabnik. Dopise s navodno kapitala pod "Prekajalec" na upravo "Jutra". 8507

Dobro hrano
ikem za dve osebi. — Naslov pove uprava "Jutra". 8477

Za modesterijo
v Ljubljani, staro damsko modno poslovalnico, se kiče za takojšnji nastop premožna kompanjona. Predlogi pod "Kompanjona 1878" na upr. "Jutra". 8476

Zastavice, zalepke
za grafičarje in kalitvo pošto pripravila M. Vitar, Ljubljana. 158

POZOR!

== Kdor ne običe na ==
III. Ljubljanskem velesejmu
v paviljonu "G" štev. 248
4359
tvrde

Franc Lubas & sin
izdelovatelj harmonik
ne bo videl, kako izgleda lepa, precizna in dobro delujoča harmonika.
Franc Lubas & sin, Klagenfurt.

Lepo posestvo

obstoječe iz prostorne enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, obširnega vrta in kegljišča, z dobrodošo trgovino se radi preselitve takoj proda. V hiši tudi gostilna. Stanovanje kupcu na razpolago. V kraju na Dolenjskem, nasproti župne cerkve, v bližini postaje južne železnice. Vse v najboljšem stanju. Vprašanja pod "Trgovina" na anončni zavod H. Sax, Maribor.

Naročajte "Jutro"

Otroški vozički

več vrst, dvokolesa raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa Evans, Orionote, Motorette, Omega, D. K. W. Velika zaloga pnevmatik in delov po najnižji ceni. Sprejemajo se tudi vsa popravila, emajliranje in poliranje. Trubana, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlova cesta št. 4. 176

Kdo bi posodil
gospodinjico 4000 K po dogovoru. Na upravo "Jutra" pod "Takoj 1000". 8672

Izredno neprijetno je
ako se pri turah in dolgotrajni poti pojavi suhota v grlu. Zato vsak pameten turist in športnik uporablja namesto tobaka in alkohola Wrigleyev žvečilni gum. Generalno zastopstvo drogerija "Adrija", Ljubljana, Šelenburgova ulica. 8207

Družabnik
se sprejme za dobičkonosno industrijsko podjetje. Potrebni kapital 180.000 Din. Ponudbe pod "Sreča" na upr. "Jutra". 8636

Zveze z inozemstvom
se dobi s znanjem jezikov. Poučevanje francozi, italijanski, nemški in srbohrvatski jezik. Sprejemam trgovsko korespondenco, prevode in tolmačenje. Ponudbe pod "Konzervacija, slovnič" na upr. "Jutra". 8666

Pardon, gospodje!
Motite se, če mislite, da je res le tisto najbolje, kar pride s Dunaja. Prepričate se na lico mesta! Paviljon "L" 464 na velesejmu v Ljubljani. Albin Jacobo, Kranj, izdelovatelj kopie vseh vrst, šivalnih klobukov in hišnih čevljev. 8658

Otvoritev
specijalne zaloge 4307
tapetniških izdelkov.
Zima vseh vrst.
Morska trava.
Vel v stroko spadajoči predmeti,
Točno in solidno delo po naročilu in popravila.
Se priporoča
RUD. SEVER
tapetnik in dekorater
Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Kino
Kino-Vodmat,
V petek dne 24. v soboto dne 25. in nedeljo dne 26. avgusta: "Smrtinosa lestva" v 6 dejanjih. Prvo vrstni cirkus: fina vohunska afera, sanjivna od začeta do konca, ko junaki kapitan premeta leva. — Posedeljek 27. avgusta: "Pot Hanelice v nebesa". Vsa večer ob 8. Sodeluje godba. 8623

Trgovci - razstavljalci! Pošljite pravočasno oglase za velesejmsko številko "JUTRA"!

Ne smete opustiti posetiti SINGER

oddelek št. 154
na Ljubljanskem velesejmu.

VAŽNO ZA INDUSTRIJCE IN TRGOVCE, KI DELAJO REKLAMO POTOM PLAKATOV

Na letošnjem "LJUBLJANSKEM VELESEJMU" postavimo SPECIJALNE REKLAMNE STOŽIRJE na katere bodo lepljeni v prvi vrsti samo lepaki, 95 cm visoki in 63 cm široki. Vsa tega vabimo vse zainteresirane, da si nemudoma zagledajo prostore, ker je število istih omejeno.

Naročila naslovite samo na
ALOMA COMPANY, anončna in reklamna d. z. o. z.
LJUBLJANA, Kongresni trg 3. 4334

Josip Kregar

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
4385
LJUBLJANA
Cesta na Kodeljevo št. 2

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, in sicer: vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. Prevzame po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvene ostrežja, balkone, vrtno utice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stojnice, dekorativne strope ter dekorativne stenske opaze.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov.
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic!
Popravila točno in solidno!

STROJNIKA,

ki je obenem brusar, rabimo za takojšnji nastop. Stanovanje prosto. Navesti je dosežanje službovanje in zahtevano plačo.

Dynamo in elektromotor 3 1/2 - 5 HP se kupi ravno tam.
Kulovec i drug, parna žaga
Straža na Dolenjskem. 4342

Korespondent

popolnoma zmožen angleškega in francoskega jezika, se takoj kiče. Prosilci morajo biti v stanju, da lahko v gornjih jezikih samostojno korespondirajo. Znanje stenografije in pisanje na stroju pogoj in imajo reflektanti z znanjem v papirni stroki prednost. — Ponudbe naj se pošljejo na Združene papirnice v Vevčah.

Natečaj

za upravnika Saveza nabavljajčih zadruga državnih službenika v Beogradu.

Savez nabavljajčih zadrug državnih službenikov v Beogradu, Karađordjeva br. 14, potrebuje upravnika, ki razpolaga s strokovno in praktično izobrazbo za trgovske in bančne posle.

Reflektanti naj svoje dokumentirane ponudbe s referencami pošljejo na gornji naslov do 10. septembra t. l.

Plača in ostalo se odredi po sposobnosti.

Uprava Saveza.

IVAN ZAKOTNIK

Dunajska cesta št. 40
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster
Telefon št. 370

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrežja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

A. Volk

Ljubljana
veletrgovina
žita, moke
in drugih
mlevskih
izdelkov.

Pisarna in skladišče:
Resljeva cesta 24.

Zastopstvo in stalna zaloga mlevskih izdelkov Vel. Bečkerek. 4439

Trgovski poslovodja

v vseh strokah izvebaj, agilen v trgovini ter samostojen nakupovalec, zmožen kavcije, želi vstopiti v vodja kake večje trgovine na deželi ali prevzati podružnico. — Cenjene ponudbe pod šifro "Promet" na upravo "Jutra". 4874

Velika zaloga 119
porcelana
emajlirana in luksuzna
posoda.
Priporoča se
ANA KUB, Ljubljana,
Resljeva cesta 4
(prej trgovina s hrano in g. Konjarski)

Pravi "Golsor" - čevlji, čevlji za smučarje ter lovski čevlji vseh vrst se izdelujejo v znani solidni čevljarski delavnici
J. BRAJER
LJUBLJANA
Turjaški trg (Breg) 1
Istotam se izdelujejo tudi vse vrste drugih obuv, najpreprostejših do najfinih izdelave.
Cene solidne! Posrežba točna!